

Hatóságilag felülvizsgálva.

XII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1915. január 28.

22. szám

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon sz. 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre... 12 kor. — Egy óra... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 6 FILLÉR:
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

A semleges államok és mi.

A háborút viselő népek alig irigyelhetik azokat az országokat, amelyek boldog semlegességben élnek. Amerikában, ahol nem volt elég sok a munkáskéz arra, hogy a gyárkolosszusok még többet ne tudtak volna foglalkoztatni, a munkahiány insége terjed és maga Rooseveltt, a volt elnök megy fölolvadó-köruttra, hogy a munkanélküliek fölajduló nyomorát enyhítse. Olaszországban egy borzalmas erejű földrengés szedte áldozatait, olyan halommal, aminő a legvéresebb csatatereteket is alig borította. Romániában a megfizetett bujtogatók tüzelése, lelkiismeretlen ugratása tartja izgalomban az embereket és érezteti kínos hatásait. A skandináv félszigetnek az oroszok szomszédsága okoz álmatlan éjszakákat, — van-e feltja a földkerekségnek, ahol háborítatlan maradt az emberi boldogság, zavartalan a béke, amelyet akkor tudunk legjobban megbecsülni, amikor a hijával vagyunk?

Ez az esztendő nemesak a hadviselő országoknak sorsfordulója, hanem az egész emberiségé. A fegyverek pusztításai mellé elemi csapások is jönnek, hogy az emlékek borzalma minél kegyetlenebb legyen. Még nem volt elég a szenvedés, a megpróbáltatás, a veszteség, az iszonyat, hogy a csuespontjára jusson; — még várni és gyötörödni kell, talán néhány hónapig, talán azon is túl, hogy utána a fájdalomtól, nélkülözésektől és áldozatoktól megváltott világ új, boldog korszaka kezdődjék.

Az egész világé... Soha közkatona, egy szerű harcos olyan nagy célért nem küzdött, mint azok, akik most a táborokban, a földcsánkokban, a beasott leshelyeken dolgoznak. A maguk hazájának jövője, szabadsága a cél: de azzal együtt fog járni az egész emberiségnek jobb sorsa. Nemzetek, amelyek földjét kikerülte a világháború véres sodra, — nem is tudják, hogy milyen hálások lehetnek háboruban álló felebarátainak, akik végigcsinálják a legtökéletesebb, de a legkegyetlenebb háborút, hogy annak rettentő tapasztalatai az egész földkerekségén megbecsültesék a szent békét.

Talán a sors osztó igazsága nyilatkozik meg abban, hogy a jövőnek nehezen várt, de biztosan bekövetkező boldogságát ne csak azokkal fizettesse meg, akik a legtöbbet és legértékesebbjüket adják oda érte, hanem bért, fájdalmas bért követeljen azért a többi országoktól is: az egyiktől tömeg-

halált, a másiktól tömegnyomort, a harmadiktól állandó, gyötörő rémületet.

Évtizedekre, sőt századokra szóló borzalom és pusztulás gyülemlik össze ebben az időszakban. Még nem vagyunk a végén és már fáradtak a lelkek, amelyekre azok hatása ránehezül. Egyelőre nincs más hátra, mint nyugodtan, az öntudatos ember szilárd hitével és nyugodt bizalmával nézni a bekövetkezendőket. És ebben a háborút viselő

népek az erősebbek. Mi tudtuk, hogy minek nézünk elébe, tudtuk, hogy miért vállaljuk és tudtuk, hogy a cél, amelyet biztosan elérünk, mindent meg fog érni. A váratlanul jött csapások, a megpróbáltatások, amelyekre nem voltak előkészülve, mindig nagyobb kétségbeesést váltanak ki a lelkekből és több esüggedés jár a nyomukban. Sötét, nagy idők. Akik túléltek, széppapa korokban se fogynak ki a nagy emlékekből.

Ágyuharc a Visztula mentén.

Tarnowtól nyugatra szétrobbantottunk egy ellenséges szekérparkot. - A Kárpátokban fontos hadállásokat veszítettek el az oroszok. - Bukovinában és a déli harctéren nem volt harc. - Nyugaton meghiúsult az angolok támadása. - A portugál forradalom.

A hivatalos jelentés szerint északon még mindig nem változott az általános helyzet. A Visztula mindkét oldalán egész napon át dörögtek az ágyuk és különösen Tarnowtól nyugatra működött nagy sikerrel nehéz tüzérségünk, ahol sikerült az ellenségnek egy szekérparkját szétrobbantania.

A Kárpátokban, nevezetesen a Felső-Ung, Latorca és Nagyg völgyében tegnap is folyt a harc, melynek eredményeként az ellenség elhagyta néhány fontos hadállását. Az orosz ellentámadások hiábavalóknak bizonyultak és nagy veszteséggel, véresen omlottak össze csapataink szilárd ellenállásán.

Keletporoszországban több helyen heves ágyuharc volt, Gumbinnen mellett a német lovasság hadállásait támadták sikertelenül az oroszok. A Visztulától és Pilicától keletre nem történt jelentősebb esemény, ugyiszién Bukovinában sem.

Przemysl körül semmi sem történik. Az oro-

szok hangosan hirdetett döntő rohama még mindig várat magára, ami természetes is, mert a kegyetlen időjárás semmiképp sem kedvez az ostromlóknak és a járhatatlan utakon a nehéz ostromágyuk szállítása lehetetlenné vált. Ugy látszik, az ostromlók tétlenül akarják bevárni a jobb időjárás beálltát és addig tartózkodnak minden akciótól.

A nyugati harctéren tegnap Middelkerkét és Westendé furdót ágyuzta az ellenség. A labassei csatorna mindkét partján a németek megtámadták az angol hadállásokat és sikerült rohammal két fontos támpontot elhódítottak tőlük. Az angolok ellentámadása meghiúsult és súlyos veszteséggel voltak kénytelenek visszavonulni.

Zürichből érkező hírek szerint Portugáliában nyíltan kitört a forradalom és Lisszabonban a forradalmárok kerekedtek felül.

Legújabb távirataink itt következnek:

Főhadiszállásunk jelentése.

BUDAPEST, jan. 27. (Hivatalos.) Az általános helyzet nem változott. Ama ágyuharcban, amely tegnap a Visztula mindkét oldalán egész napon át erősebben folyt, mint az utóbbi napokban, nehéz tüzérségünk Tarnowtól nyugatra eredménnyel működött és az ellenségnek egy szekérparkját szétrobbantotta. Zglobicénél, Tarnowtól délnyugatra több ellenséges századot elűztünk. Az ágyutüz egy csoportnál a Nida mellett egész éjszakán át reggelig tartott; virradatkor újból megerősödvé folytatódott.

A Kárpátokban tegnap is voltak ütközetek. A Felső Ung, Latorca és a Nagyg völgyében az ellenségnek néhány fontos magaslatot ismételt hiábavaló ellentámadá-

sok után el kellett hagynia. Ez ellentámadások az ellenségnek súlyos áldozataiba kerültek. Bukovinában nem volt harc.

A déli hadszíntéren nyugalom van.

A német főhadiszállás jelentése.

BERLIN, jan. 27. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati hadszíntér. Az ellenség tegnap szokása szerint Middelkerket és Westende fűrdőt ágyutüz alá vette. Ezen ágyutüz következtében a middelkerkei polgármester és igen sok lakos életét veszítette.

A mi veszteségeink tegnap egészen csekélyek voltak. A labassei csatorna mindkét partján csapataink az angolok állásait megtámadták. Míg a csatornától északra, Giwenchi és a csatorna közötti támadás az erős oldaltüz miatt nem eredményezte az angol állás elfoglalását, addig a badeni csapatok támadása a csatornától délre teljes sikerrel járt. Itt angol állásokat 1100 méternyi arszélességben rohammal elfoglaltunk. Két támaszpontot elhódítottunk, három tisztet és 100 főnyi legénységet foglyul ejtettünk, továbbá egy ágyut és három géppuskát zsákmányoltunk.

Az angolok eredmény nélkül kísérelték meg a céljainknak megfelelőleg azonnal kihasznált állásoknak visszafoglalását. A támadásokat az ellenség súlyos veszteségeivel visszavertük. A mi veszteségeink aránylag csekélyek.

A Craonne melletti magaslatokon. Laontól délkeletre csapataink eredményesen harcolnak. A Vogezei déli részén a franciáknak minden támadását visszavertük. Több, mint 50 foglyot ejtettünk.

Keleti hadszíntér. Gumbinnentől északkeletre az oroszok lovasságunk állásait eredménytelenül támadták.

Kelet-Poroszországban a többi arcvonalon heves ágyuharc volt. Kisebb harcok Wloclawectól északkeletre reánk nézve eredményesek voltak.

Lengyelországban a Visztulától és Pilicától keletre semmi jelentős esemény nem történt.

ERŐS KÜZDELEM LABASSENÁL.

ROTTERDAM, jan. 27. Boulogneba vonatokon és negyven automobilon rengeteg angol sebesültet hoznak. A németek újból éjjel-nappal támadnak. Útegeik Labassenál folytonosan végigsöprik az ellenséges hadállásokat.

HARC AZ ARGONNOKBAN.

KOPENHAGA, jan. 27. A National Tidende párisi jelentése szerint az Argonokban 25-ére virradó éjjel óta rettenetes harcok dühöngenek. A németek némileg előnyomultak.

AZ OROSZOK BUKOVINAI VERESÉGE.

BUDAPEST, jan. 27. A Daily Mail bukaresti jelentése szerint beszámol az oroszok bukovinai vereségéről. Az oroszoknak Jakobéhynél egész ezredük elpusztult. Sokan meghaltak és megsebesültek.

LONDON, jan. 27. A Morningpost az orosz vereséget a monarchia csapatainak erős ellentámadásával indokolja. Az oroszok Pozsoricánál visszavonultak, bukovinai offenzívájuk megtört. Súlyt helyezvén ottani állásaikra, csapataikat három turkesztáni gyalogezreddel és két lovasezreddel megerősítették.

LÉGI TAMADÁS LIBAU ELLEN.

ROTTERDAM, jan. 27. Az orosz admirális jelentéssel, hogy egy Zeppelin-légihajó 25-én kilene bombát vetett Libaura.

ELPUSZTULT ANGOL HAJÓ.

AMSTERDAM, jan. 27. A „Nieuwe von der Dag” a következőket jelenti Londonból: Az admirális tegnap közzétette, hogy a „Viknor” nevű hadiszolgálatra felszerelt gőzös, amelyről egy idő óta nincs hír, elveszettnek tekinthető. A hullámok néhány holttestet és több a hajóról származó tárgyat vetettek partra. A hajó valószínűleg a legutóbbi vihar következtében süllyedt el, vagy pedig német aknába ütközött.

AZ ÉSZAKI TENGERI CSATA.

HAGA, jan. 27. Magánjelentés szerint a Princess-Royal és New-Zeland angol csatahajók, amelyek az Északi-tengeren megsérültek, javítás miatt most dockban vannak.

AZ ANGOLOK VESZTESEGE.

ROTTERDAM, jan. 27. Az angol hajók az Északi-tengeri ütközetből mind visszatértek, de a Lyon vezérhajót és a Meteor torpedóhajót

vontatni kellett. Eddig harmincegy halottat és harminckilenc sebesültet ismernek be, a veszteség azonban sokkal nagyobb. A Blücher parancsnoka él és angol fogságban van.

HOGYON SÜLYEDT EL A BLÜCHER.

MILANO, jan. 27. A Daily Mail a német haditengerészet „Blücher” nevű hajójáról ezeket írja: A Blücher a német haditengerészet legmodernebb hajói közé tartozott. Jól védett gyorshajó volt, de kevésszámú, nagykaliberű ágyu helyett sok könnyű kaliberű kis ágyu képezte fegyverzetét. Tizenkét 210 milliméteres és nyolc 150 milliméteres ágyujával annyit sem tudott ártani az angol páncéloscirkálóknak, mint egy vadászpuska. Arra egyáltalában nem lehettek képesek, hogy valamely hadihajót elpusztítsanak. Minthogy a Blücher a minapi ütközetben fokozatosan csökkentette sebességét, az angol hajógyök a vizvonal feletti páncélatán nagy réseket lőttek és a hadihajó belsőjében rettenetes pusztítást vittek végbe. Egy óra múlva a Blücher agóniában volt. Csak nagynehezen tudott manővrozni és mindjebből feloldaldra dőlt. Végül egészen féloldalt borult és eltűnt a hullámokban.

A BECSI NÉMET NAGYKÖVET KÖZLESE.

BECS, jan. 27. A német nagykövetség az Északi-tengeren lefolyt ütközet dolgában az angolok híreszteléseivel szemben a következőket közli: A 24-iki ütközetben Angolország elvesztette egy páncélos-cirkálóját és két torpedóvadászahajóját. A csatát az angolok szakították félbe. Az az állítás, hogy a német hadihajók vonultak vissza, teljesen hamis. A német flotta csupán Blücher nevű páncélos cirkálóját veszítette el.

PRZEMYSL OSTROMA SZUNETEL.

KOPENHAGA, jan. 27. Orosz lapok haditudósítói jelentik, hogy Przemysl környékéről a pok óta nem érkeznek hírek. Ebből az következtethető, hogy az oroszoknak sokat hirdett döntő rohama a kedvezőtlen időjárás és az ostromágyuk szállításának nehézségei miatt egyelőre elmaradt. A Kárpátokban ütközetek vannak folyamatban.

SZERB AKNAK TURNSEVERINBEN

BUKAREST, jan. 27. A turnszeverini kikötőben egy elszabadult akna két hajót a levegőbe röpített. A kikötőben megejtett vizagálást a következőket derítette ki: Az akna Szerbia egyik kisebb kikötőjéből, Sipről szabadultak el. Az aknákat a víz Turnszeverinig sodorta, ahol a kereskedelmi hajók tartózkodtak, megrakva zöldségneművel. Az akna neki csapódott az egyik uszálynak és erre két hajó a levegőbe repült. Az akna elszabadulását az orosz Tirasz-

pol hajóról, amely Sip és Turnszeverin között tartja fenn a forgalmat, jelezték a román kikötőbe, ott azonban nem közölték a hajókkal, s az egyik hajó fűtője ennek lett áldozata.

JOFFRE ISMÉT JÓSOL.

ROMA, jan. 27. Joffre tábornok egy magasabbrangú tiszti körben kijelentette, hogy a háború a nyár végével befejezést nyer. Döntő fázisai egyidőben lesznek a keleti és nyugati harctéren. A nyár bekövetkezéséig az ántánt seregei egy millióval fognak szaporodni. Kijelentései egyébként is igen optimisztikusak voltak.

VISSZAKERGETETT ANGOLOK.

KONSTANTINAPOLY, jan. 27. A főhadiszállás jelenti: A Kaukázusban nyugalom van. 23-án a Doris angol cirkáló Alexandretténél partraszállítást kísérelt meg. Útegeink az angolokat elkergették.

FRANCIA CSABITÁSOK.

ROMA, jan. 27. A Perseveranza erőlyesen visszautasítja Franciaország esábitásait. Az olasz közvélemény nem felejtette el Franciaország magatartását, melyet a libiai háború alatt tanúsított.

MIERT NEM KÖZÖL A FRANCIA KORMÁNY VESZTESEGLISTÁKAT.

BERLIN, jan. 27. A Temps szerint Millerand hadügyminiszter egy hozzá intézett kérdésre azt felelte, hogy a francia kormány a veszteséglisták közlését azért mellőzi, mert az elesett katonákról nincsenek pontos adatok. Sok halott kétségteletlenül az ellenség kezébe került és ezek felől ritkán érkeznek megbízható adatok. Tévés kimutatások közlése pedig sokszor felesleges kétségbeesést okoznának. Mihelyt lehetségessé válik, a francia kormány közzéteszi az elesettek lajstromát.

PORTUGÁLIÁBAN KITÖRT A FORRADALOM.

BERLIN, jan. 27. A Züricher Zeitung jelenti, hogy Lisszabonban kitört a forradalom. Castro tábornok átvette a város vezetését.

JAPÁN ÉS TÖRÖKORSZAG.

KOPENHAGA, jan. 27. A pétervári lapok Tokióból jelentik: Japán kijelentette, hogy Törökországgal szemben nem tekinti magát hadiállapotban levőnek. A török alattvalókat Japán nem tekinti ellenségnek. Az antant ez ügyben lépéseket tett a japán kormánytól.

A NÉMET CSASZAR SZÜLETÉSNAJJA.

BECS, jan. 27. A Fremdenblatt Vilmos, német császárt születésnapja alkalmával meleg és lelkes szavakkal üdvözli.

Fiumei első magyar rizshántoló és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.
Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztasáért a gyár kezkeskedik

HIREK.

A NAGY LAKOMA.

Emberök jönnek északról, délről, napkeletről: fáradt, unottarcu emberek.

Mintha lakoma lenne készülöben; úgy lepik el az idegen vendégek, a fegyvereiktől megfosztott ellenséges foglyok a magyarok földjét.

Mintha beteltek volna a vérrel, az irtó nélkülözésekkel, mintha megelégték volna a szomorú halotti tört és most vig — kurjantós, szegedi-paprikás, magyar boros lakomára várakozni.

A magyar szereti a vendéget: hát jönnek is ezrével.

A magyar a legszebb marháját, a legzsírosabb disznaját, a legédesebb kenyérét, a legtüzesebb borát adja a vendégnek: hát jönnek is beláthatatlan embertömegek.

Már a félszer alatt, az előcsarnokban, a fogadótermekben táborozik a vendég és a kékfüstös szöke cigaretták illatát, — ha nem is ma, ha nem is holnap, lehet: majd csak holnapután, — friss pecsenyeillat fogja megzavarni.

A vendég vár a pompás magyar lakomára, a vendéglátó gazdának akad még dolga elég: a ház körül, a mezőn, a földeken és a vendég most, így, romboló fergetegek közepette megelégszik az előttekkel is. Most izlik a szalonna is, burgonyával, fekete kenyérral és lecsuszik a silány karcos is.

És majd holnapután: mire a föld beissza a vért, amikor berozsdásodik a puska, amikor már botnak se jó a kard, amikor beragad az acél ágyú tonka, amikor fényesen kiragrog a nap és kibujik a földből a fű és loppal pompázik az ibolya, akkor majd: holnapután, egy soha nem felejthető pirosbetűs napon fehér kötényt köt maga elé minden magyar asszony, minden magyar lány. A naiv virágáros lány ép úgy, mint a seelymes, finomkezü hercegisasszony.

Amikor minden magyar ember hazajött: feketélni fog a kémény a füsttől, párnulni fog a kályha a tüztől és minden asztal roskadozni fog az izletes étkek sulya alatt.

És az asztal körül fogja ülni mindenki.

És akkor majd eső helyett örömkönyvet hullat a nagy ég a magyar földre és a vendég elviheti hírét a nagy lakomának: északra, délre, napkeletre...

Holnapután! Vagy még később...

Zadria.

— **Vilmos császár születésnapja.** Csendesen, de meleg, benső szeretettel ülik meg ma a német birodalomban, a momarkliában és a véres harcterek mindegyikén, ahol csak szövetségeseink velünk együtt harcolnak, Vilmos császár ötvenhatodik születésnapját. Fiume is kivésvi részét az ünneplésből. A kikötőben álló hajók zászlódíszolt öltöttek és különösen pompás díszű öltöttek a bremerhaveni Rickmers-Line itt horgonyzó Mai Rickmers nevű hajója. A német konzulátuson és a város igen sok épületén német, magyar, osztrák és fiumei lobogók hirdetik a hatalmas imperátor születésének évfordulóját.

— **A választási lajstrom.** A központi választmány 1974 felebbezést terjesztett fel a közigazgatási bírósághoz. A közigazgatási bíróság március 20-ig dönt a felebbezések felett, a végleges lajstrom tehát még március hónapban belül elkészül.

— **A flumei kereskedelmi- és iparkamara** holnap, esütörtökön este ülést tart, amelyen többek között a tengerészeti hatóságnak a rakpartilletékre vonatkozó átiratát, a hamburgi osztrák-magyar konzulátusnak az ottani osztrák-magyar alattvalók segélyezésére vonatkozó kérelmét, továbbá több ösztöndíj kiadásának és néhány bizottság kiegészítésének ügyét fogja tárgyalni.

— **Az államsegélyek.** A városi tanács értesítése szerint a január 2-ik felére szóló államsegélyeket e hó 28-án és 29-én fogják kiadni.

— **Hősi halált halt.** Kallenberger Antal fiemei királyi vámtiszt, tartalékos hadnagy, november 28-án hősi halált halt a déli harctéren.

— **A járványok behureolása ellen.** A városi közegészségügyi bizottság tegnap Corossacz Ferenc polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a tisztifőorvos előterjesztésére különböző járványok behureolásának meggátolására irányuló övintézkedéseket határozott el.

— **Uj járásbíró.** Az igazságügyminiszter Lányi Rezső dr. fiumei alügyész a fiumei járásbíróvá járásbíróvá nevezte ki.

— **A Kereskedelmi Részvénytársaság.** Virág Henrik, a helybeli Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója tegnap vezetőiükünk kaposán annak közlésére kérés fel bennünket, hogy tea- és fűszerkereskedéssel a társaság nem foglalkozik és hogy az ideai osztalék nagysága eddig semmiféle irányban nincs megállapítva.

— **Vonatösszeütközés.** Bécsből táviratozzák: A tulli helyi vasut egyik vonata tegnap este Nussdorfban egy gyorstehervonatba ütközött. A szerencsétlenség következtében nyolc ember megsebesült.

— **A rosszullet következménye.** Zibra Antal 25 éves munkás tegnap rosszul lett, minek következtében elesett és jobb karját törte. Be szállították a kórházba.

— **Elfogott szökevény tolvajok.** Az ogulini ügyészség a napokban azzal a távirati kérelemmel fordult a fiumei rendőrséghez, hogy Janovics Amer és Rainovics György lopás miatt elítélt egyéneket, akik az ottani fogházból megszöktek és valószínűleg Fiuméba vették útjukat, nyomozza ki és tartóztassa le. A rendőrség a később megküldött fénykép alapján a két csavargót elfogta és további intézkedésig a saját fogdájaiba zárta.

— **Munkássors.** Sliban Balázs 64 éves laibachi születésű munkás tegnap a kikötőben egy állványról lezuhant, minek következtében bal lábát törte. A kórházba szállították.

— **Öngyilkosság.** Tegnap reggel a mentőket a kivándorlási palotához hívták, ahol az értesítés szerint a második emeletről egy fiatal ember az utárra ugrott és összetört koponyával terült el a járdán. Jellouscheg dr. mentőorvos két mentővel a helyszínre hajtattott, a fiatal embert megvizsgálta, de már csak a beállott halált konstatálhatta. Az öngyilkos fiatal ember holttestét a temető halottasházába szállították. A nevét még nem tudják.

— **Aki hamis nevet használt.** A városi rendőrség egyik detektívje tegnap egy gyanus alakot kísért be a rendőrségre. A kihallgatásnál a bekísért ember Vukelich János nevet mondott be. Később kiderült, hogy a fiumei rendőrségnek már volt dolga vele és nem Vukelichnek, hanem Bosanich P.-nek hívják. Kiderült róla azután az is, hogy az óvárosi népszállodában egy téli kabátot lopott.

— **Lopás a Danubius-gyárban.** Coleny János Danubius-gyári munkás a vállalat kárára kisebb lopást követett el. A törvényszék tegnap kéthavi fogházra ítélte.

— **A torpedó.** A büszke, a tenger mély vizeit kevélyen szelő nagy páncélos hadihajók réme és veszedelme a torpedó, mely a gyanútlanul haladó leviathánokba ütődve, azokat elpusztítja. Maga a torpedó egyébként nem más, mint egy elképzelhetetlen erejű, robbanó szerrel töltött s hozzávaló robbantó mechanizmussal ellátott vizalatti

lővedék, amely azt a célt szolgálja, hogy robbanóanyag-töltése explóziója által az ellenséges hadihajó törzsébe a vízvonaltól alatti léket üssön és így a hajó elmerülését biztosítsa. A világ összes haditengerészeténél, mint a legmegbízhatóbb efajta torpedó-lővedék az 1868-ban feltalált Whitehead vagy halalaku torpedó van elterjedve és elfogadva. E teljesen a szivaréhoz hasonló alakú lővedék hajtó-erejét sűrített levegő képezi, amely két propeller-esavar segélyével a kivetett lővedéknek óránként 50 tengeri mért föld sebességet ad. A torpedó öt teljesen vízhatlanul és hermetikusan elzárt kamrából áll; az első kamra a tulajdonképeni csatafej s ebbe van beleszerelve a pisztoly, mely ha szilárd tárgyba, az ellenséges hajó testébe ütközik, úgy a torpedó gyújtóanyagát a lögyapottal vagy dinamittal töltött második kamrába hajtja és így a robbanást előidézi. Ezután következnek sorban az uszókamrák, a légtartály és a gépkamrák. Egyik legfontosabb alkotórésze a torpedónak az önműködő mélységmérő és szabályozó készülék, amely a víz különböző mélységeiben a változó viszonyoknak megfelelően szabályozza a torpedó farokvégén levő kormányrudat, amivel azután a kilőtt torpedólővedék vagy fölfelé, avagy lefelé, vagy pedig vízszintesen mozgó irányba és állásba jut, amint azt a körülmények kívánják. A torpedó hátsórészét képezi a hengeres alagut és a farok, az előbbinek — mélypléhburkolatban van — az a rendeltetése, hogy a torpedót egyenes helyzetben tartsa, az utóbbi pedig alul elzárja a torpedót és magába foglalja a kormánykészüléket a vízszintes és függőleges irányt szabályozó, esapágyakban forgó propeller-esavarokat.

A torpedók ellen a hajók ugynevezett torpedó-hálókkal védekeznek, amik a feléjük jövő lővedéket felfogják és megakadályozzák abban, hogy a hajó testéhez ütődessen és felrobbanjon. Ezek a hálóak azután a torpedót kiemelik a vízből és felszínre hozzák. A modern haditechnika azonban az efféle védekezést is megakadályozza azzal, hogy újabban a torpedók finom acéllalóval lesznek felszerelve, amik a hálót nagy könnyűséggel és gyorsasággal biztosan szétvágják. Hogy az ügyesen kezelt és jól célzott torpedók mily veszedelmes fegyvert képeznek, arra csattanós példa és bizonyíték az a katasztrófa, mikor alig egy óra leforgása alatt az U. 9. német vizalattjáró hajó kilőtt torpedóival három nagy angol páncéloszt súlyesztett el.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó-vállalat (Murai Jenő).
Nyomatott: Züstovich Elemér „Polinnia”-nyomdájában.

Butorok

Abrahami vétel egész hátlészoba berendezéséből vagy egyes butorok részletek készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is.
HERSKOVITS S. butorkereskedőnél
Via G. Parini 6. szám.
Telefon 18-08 szám.

NEMZETKÖZI FUVARLEVEL FELÜLVIZSGÁLÓ ÉS REKLAMÁLÓ IRODA.
FIUME, Via Petőfi 2. (Telefon 18-10)
mindennemű vasúti fuvarleveleket díjtalanul felülvizsgál, minden e szakmába vágó ügyekben felvilágosítással szolgál. Megbízható transzport információik!

Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság

Adria Palota

takarékbetétek után

4³/₄ % kamatot fizet

Uj takarékbetétek nem ennek a moratorium korlátozásai alá.

**PECSINEI SZANATORIUM
SUŠAK-FIUME.**

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kitünő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az Igazgatóság,

Táviratok: SANATORIJ - SUŠAK.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legujabb módszer [szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villamos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésztések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefons 11-89.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőtől betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D. gyógyszerházában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Ma és mindennap:

:: Kezdeté pontosan este fél 9 órakor. ::
Nagy művész-esték a szerződöttet elsőrangú attrakciók és Burg Henrik kómikus fellépéssel.

Előadás után kedélyes együttlét előadásokkal és parkettáncal.

Hatóságilag engedélyezett

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyre vasuti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajbogok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Perzsaszőnyegek

vételére ritka alkalom nyílik, jelenleg itt tartózkodó perzsa kereskedőnél

Lloyd szálloda I. emelet 2. számú szoba.

Délelőtt 10—2-ig délután 3—6 óráig.

Csak néhány napig!

„Két Eperfa“ vendéglő

Kitünő elsőrendű magyar konyha valódi magyar borok világos és bar-na kőbányai polgári sörök.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Ebéd és vacsora előfizetés kenyérrel havi 51 korona.

Számos látogatás kér,

tisztelettel

Weisz Jenő, vendéglős.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István

Dupla-

malátasört

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszre és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimerve minden előkelő étteremben.

VÉGZETT INTEZETI GYERMEKGONDOZÓNÓ

magyar anyanyelvű, intelligens leány gyermekek mellé, avagy ápolónőnek, esetleg háztartásban segítségül ajánlkozik. Cim: Fiume Postafiók 105.

BUDAI

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

Kitünő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

EST ÉNKÉNT

bonyhádi Jónás Laci, hírneves cigány-primás és zenekara, hangversenyez.

Tulajdonos **BUDAI KAROLY**

Ujságáruló

rikkancsot

lehetőleg 14 éven felüli magyar fiut, esetleg aszszonyt havi fizetéssel és példányonkénti árusítási jutalékkal felvesz

A TENGERPART kiadóhivatala
Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.

Alakult 1857.

208 millió alap.

I. Magy. Ált. Biztosító Társaság

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume, Riva Gristof. Colombo, Bacich palota I. em.

(Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz- jég-, betörés és szállítmányi kár elleni biztosítás a legjutányosabb alapon. Gyors folyósítás.